

5. Нещадим М. І. Військова освіта України: історія, теорія, методологія, практика : монографія / М. І. Нещадим. – Київ : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2003. – 852 с.

6. Антонова О. Є. Культурологічна компетентність офіцера радіоінженерної спеціальності як складова професійної компетентності. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід : монографія / О. Є. Антонова, Л. П. Маслак (Канова) ; за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 150–165.

7. Офіційний вебсайт Міністерства оборони України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mil.gov.ua.

8. Про Державну програму реформування та розвитку Збройних Сил України на період до 2005 р. : указ Президента України від 28.07.2000 р., № 927/2000.

ШЛЯХИ ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНИКІВ ЛЮБОВІ ДО РІДНОГО КРАЮ

*Волкова Л. С. Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова
E-mail: lyudochkav@ukr.net*

Проблема «людина – навколишнє середовище» розглядається на сучасному етапі не тільки як природничо-історична, біологічна, але й як філософська, політична, соціальна і педагогічна проблема. Роль людини в сучасному суспільстві полягає не тільки в тому, щоб у процесі виробничих відносин не заважати природі підтримувати рівновагу, але і в тому, щоб надати їй необхідну допомогу.

Для вирішення цієї проблеми повинна бути координація дій усіх суміжних ланок освіти і виховання, а також дошкільного навчального закладу і школи. У цьому аспекті найбільш дослідженими є умови, які забезпечують єдність дій суміжних ланок освіти та виховання (Л. А. Венгер, Д. Б. Ельконін, О. В. Запорожець, В. К. Котирло, Г. М. Леушина, Г. О. Люблінська, О. В. Проскура та ін.)

Дослідженням питання природоохоронного виховання дітей дошкільного віку займалися В. Г. Грецова, Г. В. Немцова, Н. М. Кондратьєва, З. П. Плохій, Н. В. Лисенко, Н. М. Кот.

Досліджуючи стан екологічного виховання в дошкільному закладі, слід зазначити: в основному всі вони спрямовані на інтелектуальний розвиток дитини і меншою мірою торкаються її емоційно-моральної сфери, тоді як ефективність екологічного виховання полягає в тісному зв'язку інтелектуального та емоційного (О. М. Захлебний, І. Д. Зверев).

Екологічне виховання в дошкільному віці, як і збереження здоров'я дітей – справа не лише батьків, вихователів, а й науковців, керівників підприємств. Кожен на своєму місці, в міру своїх можливостей і знань повинен докласти максимум зусиль, щоб захистити землю, природу, допомагати виростити здорове молоде покоління.

Любов до природи слід виховувати з раннього дитинства. Дітей, що не вміють ще ходити, – треба частіше виносити на свіже повітря, щоб вони могли бачити рідне небо, дерева, квіти, різних тварин.

Виховуючи у малят любов до природи, рідної землі, навчають їх оберігати і примножувати навколишню красу, формуються зачатки екологічної і моральної свідомості, духовності, гуманізму. Виховані в любові юні громадяни України, які житимуть в третьому тисячолітті, мають бути позбавлені жорстокості, користоловства, усвідомлювати, що святий обов'язок кожного – не завдавати шкоди живому світові. Питання екологічного виховання та освіти населення, а особливо наймолодших, – одне з найважливіших.

Бажано, щоб вихователі всіх дитячих закладів, за можливістю, батьки користувалися методичними рекомендаціями «Дошкільник і екологія», підготовлені Н. В. Лисенко, «Український фольклор та народні традиції в житті дошкільника». Мета та завдання екологічної освіти, і виховання в дитячих закладах, які можна сформулювати таким чином: формувати елементи наукових знань про основні екологічні фактори в розвитку живої природи та очевидні взаємозв'язки і залежності; виховувати у дітей діяльну любов до природи, вміння піклуватися про рослини і тварини, нетерпеливість до безглузлого псування рослин, знищення тварин; формувати у дошкільників вміння пізнавати взаємозв'язки в природі; розвивати вміння класифікувати живу природу на основі безпосереднього сприйняття та аналізу зовнішніх ознак, способів їх живлення та взаємодії із середовищем; знайомити дітей з живими барометрами природи, пристосуванням рослин і тварин до змін у природі; знайомити дітей з перлинами народної мудрості про дбайливе ставлення до природи; вчити культурно поводитись у природі, та найголовнішими завданнями є формування постійної потреби в зміцненні та охороні власного здоров'я і здоров'я інших. Про це часто забувають педагоги і батьки.

Під час здійснення екологічної освіти педагог-дошкільник, поперше, повинен використовувати такі цікаві форми роботи: заняття-вистави «Цілюще-зілля», «Дідусь Лісовичок», акторами яких виступають діти; прогулянка, екскурсії в природу, в музеї, на поля, в ліс; робота дитячих організацій, гуртків, студій «Зелена аптека», «Юні друзі природи»» перегляд кінофільмів, діафільмів на природничу тема-

тику; вивчення казок, легенд, загадок; використання художньої літератури природничого змісту.

При екологічному вихованні дошкільників необхідно показати дітям унікальність, красу і універсальність (природа – середовище життя всіх істот, включаючи людину; об'єкт пізнання, задоволення її етичних і естетичних потреб; і лише потім – об'єкт людського споживання). Ми повинні охороняти природу не лише тому, що вона нам щось дає, а й тому, що вона самоцінна. Тобто девізом в роботі з дітьми повинно стати: «Не зламай – якщо можна, не рубай – якщо можна, пожалій – ти це можеш».

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. – Київ, 2021. – 47 с.
2. Добровольський В. В. Екологічні знання : навч. посіб. / В. В. Добровольський. – Київ : ВД «Професіонал», 2005. – 304 с.
3. Кот Н. М. Спільна робота дошкільного закладу та сім'ї з екологічного виховання / Н. М. Кот // Дитячий садок. – Київ, 2001. – № 45.
4. Плохій З. П. Виховання екологічної культури дошкільників / З. П. Плохій. – Київ, 2002.
5. Поніманська Т. І. Моральне виховання дошкільників / Т. І. Поніманська. – Київ, 1993.

МЕТОДОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БЕЗПЕКИ МЕНЕДЖЕРІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Рідей Н. М.¹, Титова Н. М.², Слабецький О. М.³, Петровская О. В.⁴
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
E-mail: ¹natalia.ridei@gmail.com, ²titnat2008@ukr.net,
³ukrivatekstil@gmail.com, ⁴petrolka9@gmail.com*

Встановлено семантику державного регулювання національною безпекою, визначено системоутворюючі функції державного управління національною безпекою – цілеорієнтовані, організаційно-управлінські, субординаційно-координаційні, контрольно-наглядові, планувальні та технічно-регулюючі впливи суб'єктів управління безпекою, які спрямовані на реалізацію національних інтересів суверенітету України.

Встановлено, ризики системного характеру організації освітнього процесу у ЗВО, які порушують межі витривалості системи про-